ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΞΑΜΗΝΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ..... *Δραχμὰς* 5
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ..... *Φρ. Χρ.* 8

ΕΤΟΣ Α΄ — ΑΡΙΘΜΟΣ 13

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ Λ. 10

Διὰ πᾶσαν αἴτησιν:
"ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗν,, ΑΘΗΝΑΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἀπριλίου 1906

Ἡ «ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ» διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ τῶν ἔλεγχον δωδεκαμελοῦς συμβουλίου ἐκ δικηγόρων ἐν Ἀθήναις.

Ἐπόπτης τῆς ὕλης καὶ ὑπεύθυνος
ΠΕΤΡΟΣ ΘΗΒΑΙΟΣ
Δικηγόρος ἐν Ἀθήναις

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ "ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΝ,,

Τὸ ζήτημα τοῦ Ἀστυκοῦ Κώδικος.

(Ἐν σχέσει πρὸς τὸ ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν κ. Ἰωάν. Εὐκλείδου ἀνακινηθὲν ἀπό τινος ζήτημα περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἐν Ἑλλάδι Ἀστυκοῦ Κώδικος, ἐλάβομεν τὴν κάτωθι ἐπιστολήν:

Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Δικαιοσύνης»

Καίτοι, ὅπως καὶ ὑμεῖς εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον παρετηρήσατε, τὸ ζήτημα τοῦ Ἀστυκοῦ Κώδικος εἶνε ἐξ ἐκείνων, ἅτινα οὔτε ἐκ τοῦ προχείρου ἐπιτρέπεται νὰ συζητῶνται, οὔτε καὶ πάντες εἶνε εἰς θέσιν νὰ ἐπιληφθῶσι τῆς συζητήσεως, οὐχ ἧττον ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ρίψω μίαν ἰδέαν τῆς ὁποίας βεβαίως δὲν κολακεύομαι ὅτι εἶμαι ὁ ἐφευρέτης. Ἡ ἀρκετὰ μακρὰ πεῖρα κατέδειξε φρονῶ ὅτι καὶ ὁ Ἀστυκός μας Κῶδιξ οὐδὲν ἄλλο δύναται νὰ εἶνε ἢ πιστὴ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον μετάφρασις ἑνὸς ἐκ τῶν κωδίκων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν, ἵνα μὴ εἴπω ἀπάνθισμα ἐκ πλειόνων τοιούτων, ὅπερ κατ' ἐμὲ θὰ ἐξισοῦτο πρὸς τὴν χειρίστην τῶν λύσεων. Ἀφοῦ ἑπομένως, οὕτως ἢ ἄλλως, πρωτότυπος ἐργασία εἶνε γενικῶς παραδεδεγμένον, ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπιτελεσθῇ, δὲν θὰ ἦτο μυριάκις προτιμώτερον ἂν ἐπεχειρεῖτο ἀκριβὴς ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους μετάφρασις τοῦ νεωτέρου τῶν κωδίκων, οἷος ὁ Γερμανικός; Κατὰ τῆς τοιαύτης λύσεως ἀρκετὰ εὐλόγως ἀντιτάσσεται ἡ ἀντίρρησις, ὅτι ὑπάρχουσι θεσμοὶ ἢ μεμονωμέναι διατάξεις ὧν ἡ ἐφαρμογὴ παρ' ἡμῖν ἀποβαίνει ἀδύνατος, ὡς λ.χ. ὁ θεσμὸς τοῦ πολιτικοῦ γάμου, τὰ τῶν κωλυμάτων τοῦ γάμου καὶ ἄλλα τινά. Ἡ ἀντίρρησις αὕτη ὁμολογῶ ὅτι εἶνε ἀρκετὰ εὔλογος, ὄχι ὅμως καὶ τοιαύτη, ὥστε νὰ καταστρέψῃ τὴν ὅλην γνώμην. Ὡς σήμερον προώδευσεν ἡ συγκοινωνία καὶ ἐπῆλθε ἕνεκα ταύτης ἡ μεταξὺ τῶν διαφόρων κρατῶν ἐμπορικὴ καὶ πνευματικὴ ἐπικοινωνία, τὸ δίκαιον, διὰ τοὺς λαοὺς τῆς Εὐρώπης τοὐλάχιστον, κατέστη ἄνευ ὑπερβολῆς ἓν καὶ ἀδιαίρετον. Καὶ σώζονται μὲν μεμονωμέναι τῆδε κακεῖσε διαφοραὶ ἕνεκα τῆς διαφόρου ἔντισιν ἀντιλήψεως, αἱ διαφοραὶ ὅμως αὗται εἶνε τόσον ἐλάχισται καὶ σποραδικαί, ὥστε κοινὸν τοῦ περὶ τὸ δίκαιον ἀσχολουμένου βλέμμα εὐχερέστατα τὰς διαγιγνώσκει. Πιστὴ ἑπομένως ἑνὸς τῶν εὐρωπαϊκῶν κωδίκων καὶ ἰδίως τοῦ Γερμανικοῦ μετάφρασις, ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς οὐδεμίαν γενικωτέραν ἔχει κατ' αὐτῆς ἀντίρρησιν, παρουσιάζει καὶ τοῦτο τὸ μέγα πλεονέκτημα, ὅτι τὰ δικαστήριά μας, ποδηγετούμενα ὑπὸ τῆς νομολογίας τῶν Γερμανικῶν δικαστηρίων, δὲν τρέχουσι τὸν κίνδυνον νὰ παραπαίουν ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ καὶ τῇ ἐφαρμογῇ, πρᾶγμα ὅπερ διὰ πάσης ἄλλης λύσεως δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ.

Ἐν τέλει δὲν διστάζω νὰ παρατηρήσω, ὅτι καὶ οἱ σκεπτόμενοι ἁπλῶς ὅτι δύναται νὰ συνταχθῇ καθαρῶς Ἑλληνικὸς κῶδιξ, ἀγνοοῦσι τελείως τὰ παρ' ἡμῖν. Διὰ τοιαύτην ἐργασίαν θὰ ἀπῃτεῖτο πεντήκοντα τοὐλάχιστον ἐτῶν ἀπασχόλησις τῶν πρώτης γραμμῆς ἐπιστημόνων καὶ δικαστῶν μας, ἥτις θὰ κατέληγεν εἰς ἐκεῖνο, ὅπερ καὶ ὁ Γερμανικὸς κῶδιξ δὲν ἀπέφυγε, ἤτοι εἰς κωδικοποίησιν τοῦ Ρωμαϊκοῦ δικαίου. Ὅταν μάλιστα σκεφθῇ τις, ὅτι διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ Γερμανικοῦ κώδικος, καθ' οὗ προσήφθη ἡ μομφὴ αὕτη, ἐπετελέσθη προπαρασκευαστικὴ μὲν ἐργασία ἡμίσεος καὶ πλέον αἰῶνος, συστηματικὴ δὲ τῶν κορυφῶν τῆς ἐπιστήμης ἑνὸς τετάρτου αἰῶνος, καὶ ὅτι κατὰ τὴν συστηματικὴν ταύτην ἐργασίαν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν τρεῖς καὶ πλέον χιλιάδες ἐκθέσεις συλλόγων, σωματείων καὶ κοινωνικῶν τάξεων, δύναται ἀκόπως νὰ φθάσῃ εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι πάσης ἄλλης λύσεως ὄχι προτιμωτέρα πλέον, ἀλλ' ἐπιβεβλημένη παραμένει ἡ τῆς ἀκριβοῦς μεταφράσεως, ἐκτὸς ἂν ἀπεφασίσαμεν νὰ καταστῶμεν ἀλληλοδιαδόχως ὅλοι οἱ Ἕλληνες μέλη τῶν σχετικῶν ἐπιτροπῶν, ἐν τῷ μεταξὺ δὲ νὰ λύωμεν τὰς διαφοράς μας καὶ νὰ ἐξαρτῶμεν τὴν τύχην τῶν περιουσιῶν μας ἀπὸ τὰ λεξίδια τοῦ Κιγκίου ἢ Ποπαίου νόμου.

Δέξασθε κ. λ. π.

Πρόθυμος
Ο ΙΩΒ

Η ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΜΟΝΟΝ ΔΙΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΤΙΚΗΣ

Βάσις, ὡς γνωστόν, τοῦ κοινοβουλευτικοῦ πολιτεύματος εἶνε ἡ διάκρισις καὶ τὸ ἀπ' ἀλλήλων ἀνεξάρτητον τῶν τριῶν τοῦ Κράτους Ἐξουσιῶν, Νομοθετικῆς, Ἐκτελεστικῆς, Δικαστικῆς, αἵτινες ἅπασαι πηγάζουσιν ἀπὸ τοῦ ἔθνους· ἵνα δ' ἐνεργῶνται καθ' ὃν τρόπον ὁρίζει τὸ ἡμέτερον Σύνταγμα, δέον νὰ διέπῃ αὐτὰς ἡ Δικαιοσύνη.

Ἀλλ' ἐρωτᾶται, ὑφίσταται ἡ διάκρισις αὕτη καὶ τὸ ἀπ' ἀλλήλων ἀνεξάρτητον τῶν ἐξουσιῶν τοῦ Κράτους; Κατὰ τὴν ἰσχύουσαν παρ' ἡμῖν νομοθεσίαν ἐνεργοῦνται αὗται κατὰ τὸ δίκαιον καὶ ἴσον; Καὶ τῷ τυφλῷ δῆλον ὅτι οὔτε ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία οὔτε ἡ δικαστικὴ εἰσὶν ἀνεξάρτητοι ἀπὸ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, ἐνεργουμένης διὰ τῶν παρὰ τοῦ Βασιλέως διοριζομένων ὑπευθύνων ὑπουργῶν, ὡς μέτρον δὲ τῆς λειτουργίας αὐτῶν ἀείποτε τίθεται τὸ προσωπικὸν καὶ ἐφήμερον συμφέρον.

Ἀλλ' ὁ λόγος ἡμῶν ἐνταῦθα περὶ τῆς Δικαστικῆς Ἐξουσίας.

Οἱ δικασταὶ καὶ οἱ εἰσαγγελεῖς καὶ οἱ εἰρηνοδίκαι διορίζονται μὲν κατὰ τὸν νόμον δυνάμει προσόντων, ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη ἀσφαλίζει ἴσως μόνον τὴν εἴσοδον τῆς ἱκανότητος εἰς τὴν δικαστικὴν ὑπηρεσίαν· λέγομεν δὲ ἴσως, διότι ἡ δικαστικὴ ἱκανότης δὲν ἔγκειται μόνον εἰς τὰς ἐπιστημονικὰς γνώσεις καὶ τὰ ἄλλα τυπικὰ προσόντα, ἃ προσκομίζουσιν ἐπισήμως οἱ προσερχόμενοι εἰς δικαστικὰς ἐξετάσεις νεαροὶ δικηγόροι, ἀλλὰ καὶ εἰς πλεῖστα ἄλλα οὐσιαστικὰ προσόντα, ὧν ὁ ἔλεγχος διαφεύγει τὴν κρίσιν τῶν ἀποτελούντων τὴν ἁρμοδίαν ἐξεταστικὴν ἐπιτροπείαν προσώπων. Δι' ὃ ἡμεῖς φρονοῦμεν ὅτι πᾶσαν κενωθεῖσαν θέσιν δικαστοῦ δέον εὐθὺς νὰ καταλαμβάνῃ ἔμπειρος καὶ ὡρίμου ἡλικίας δικηγόρος, ἐκλεγόμενος παρὰ πολυαρίθμου συλλόγου, ἀπαρτιζομένου ἐκ προσώπων δυναμένων ν' ἀποφανθῶσιν ἐν ἐπιγνώσει περὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ἱκανότητος καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς αὐτοῦ. Τοιοῦτοι δὲ σύλλογοι, φρονοῦμεν, εἶνε κατάλληλοι οἱ δικηγορικοὶ καὶ δικαστικοὶ παρά τινι δικαστηρίῳ, ἐν ᾧ ὑπηρετεῖ καὶ ὁ ὑποψήφιος, ἀποφαινόμενοι διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας μετὰ πρόσκλησιν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης περὶ ὑποδείξεως τοῦ διοριστέου εἰς ἄλλο δικαστήριον δικαστοῦ. Ἕκαστος ἐννοεῖ πόσον ἤθελεν ἀνυψωθῇ διὰ τοῦ μέτρου τούτου ἡ θέσις τοῦ δικαστοῦ.

Ἐν τούτοις οὔτε ὁ ἁρμοδιώτατος τρόπος τοῦ διορισμοῦ τῶν δικαστῶν οὔτε ἡ ἰσοβιότης εἶνε ἀποχρῶσα ἐγγύησις τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτῶν, ἥτις εἶνε τὸ κυριώτατον προσὸν τοῦ δικαστοῦ· διότι ὁ ἰδίως καταστρέφει τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν δημοσίων λειτουργῶν καὶ καθίστησιν αὐτοὺς ὑποτελῆ ὄργανα τῶν ἐκνόμων ἀξιώσεων τῶν ἰσχυόντων εἶνε οὐχὶ ὁ φόβος τῆς παύσεως, ὃν καὶ μὴ περιβεβλημένοι διὰ τῆς ἰσοβιότητος σπανίως θὰ διέτρεχον καὶ οἱ δικασταί, ὡς δὲν διατρέχουσιν αὐτὸν νῦν καὶ οἱ εἰσαγγελεῖς καὶ οἱ εἰρηνοδίκαι, δυνάμει τῶν κειμένων περὶ μονιμότητος νόμων, ἀλλ' ὁ φόβος τῆς προαγωγῆς καὶ τῆς μεταθέσεως αὐτῶν, αἵτινες ἐξαρτῶνται ἀμέσως μὲν ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου, ἐμμέσως δὲ ἀπὸ τῶν ἰσχυόντων βουλευτῶν καὶ τῶν ἄλλων πολιτευομένων φίλων τοῦ κυβερνῶντος πολιτικοῦ κόμματος. Πᾶς δὲ ὑπάλληλος καὶ ἰδίως οἱ οἰκογενειάρχαι θεωροῦσιν ἴσα δυναμένην τῇ παύσει τὴν μετάθεσιν· δι' ὃ πολλοὶ τῶν δικαστικῶν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἀπεμπολοῦσι τὴν ἑαυτῶν συνείδησιν ταῖς ὀρέξεσι τῶν ἰσχυρῶν, ἵνα ἤρεμον τὸν βίον αὐτῶν καταστήσωσιν ἢ τῆς ποθητῆς προαγωγῆς τύχωσι. Φροντίζουσι δὲ οἱ τοιοῦτοι νὰ καλύπτωσι τὴν ἀσυνειδησίαν αὐτῶν διὰ τῆς ἀκαίρου αὐστηρότητος κατὰ τῶν ἀδυνάτων καὶ ἐστερημένων προστασίας πολιτικῆς. Ὅθεν ἀνάγκη πρὸς τελείαν ἐξασφάλισιν τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ δικαστοῦ ν' ἀποκρουσθῇ ὁ φόβος τῆς μεταθέσεως καὶ τῆς μὴ προαγωγῆς, ἢ κάλλιον εἰπεῖν ν' ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τὸ δικαίωμα τῆς μεταθέσεως καὶ τῆς προαγωγῆς τῶν δικαστικῶν προσώπων, καταργουμένου καὶ τοῦ θεσμοῦ τῶν ἀμίσθων παρέδρων δικαστῶν καὶ εἰρηνοδικῶν.

Πολλοὶ ἔχουσι προταθῆ τρόποι προαγωγῆς τῶν δικαστικῶν προσώπων, εὐχερέστατον δὲ νὰ ἐξευρεθῇ ὁ καταλληλότατος, ὅταν κυβέρνησίς τις ἤθελεν ἀσπασθῆ τὰς ἀποκεντρωτικὰς ἀρχὰς καὶ ἀποφασίσῃ νὰ ἐφαρμόσῃ αὐτὰς ἐν τῇ δικαστικῇ ἐξουσίᾳ καὶ τῇ διοικήσει. Πάντως ὅμως δέον ν' ἀνατεθῇ τὸ δικαίωμα τῆς προαγωγῆς εἰς πολυμελῆ συμβούλια ἀποτελούμενα ἐκ προσώπων δυναμένων ν' ἀποφανθῶσι περὶ τῆς προαγωγῆς καὶ ἀνωτέρων πάσης ὑπονοίας περὶ μεροληπτικῆς αὐτῶν ἐνεργείας, εἰς ἃ δέον ν' ἀνατεθῇ καὶ ἡ πειθαρχικὴ τιμωρία τῶν τυχῶν παρεκτραπέντων, ἐπεκτεινομένου ἅμα καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀγωγῆς ἐπὶ κακοδικίᾳ, ὅπερ νῦν ἀναγράφεται μόνον κατὰ τύπον ἐν τῷ νόμῳ ἄχρηστον ὄν, ἅ τε μὴ δυνάμενον ν' ἀσκηθῇ τελεσφόρως. Ὁ δὲ ἁρμόδιος ὑπουργὸς δέον νὰ ᾖ ὑπόχρεως νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν προαγωγὴν καὶ τὴν τιμωρίαν τοῦ δικαστοῦ, ὡς καὶ εἰς τὸν διορισμὸν τοῦ προταθέντος ἐπὶ προσωπικῇ αὐτοῦ εὐθύνῃ. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὴν μετάθεσιν τῶν δικαστῶν δὲν τολμῶμεν νὰ ἰσχυρισθῶμεν μὲν ὅτι δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ παρ' ἡμῖν τὸ ἀμετάθετον τῶν δικαστῶν ὡς ἐν Ἀγγλίᾳ, τῇ κοιτίδι τοῦ κοινοβουλευτικοῦ πολιτεύματος καὶ τοῦ συστήματος τῆς ἀποκεντρωτικῆς νομοθεσίας, ἀλλ' ἐὰν πρέπῃ νὰ ὑπάρχῃ αὕτη, δέον νὰ γίνεται ἢ τῇ ἀμοιβαίᾳ συγκαταθέσει τῶν μετατιθεμένων ἐναλλὰξ ἀπὸ δικαστηρίου εἰς δικαστήριον, ἢ τὴν μετάθεσιν νὰ ὁρίζῃ ὁ κλῆρος ἐνώπιον τῆς ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου δημοσίᾳ συνεδριάζοντος. Ταῦτα δὲ οὐ μόνον περὶ τῶν ἰσοβίων δικαστῶν, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν εἰσαγγελέων καὶ τῶν εἰρηνοδικῶν, ἐκτὸς ἐὰν γίνηται ἀσπαστὴ ἡ ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Φλογαΐτου ἐξενεχθεῖσα γνώμη, ὅτι τὰ εἰσαγγελικὰ καὶ εἰρηνοδικειακὰ καθήκοντα δέον ν' ἀνατεθῶσιν εἰς τοὺς πρωτοδίκας ἐπὶ ὡρισμένον χρόνον καὶ ἐκ περιτροπῆς.

Οὐχ' ἥττονες δὲ ἐγγυήσεις ἀνάγκη νὰ ληφθῶσι καὶ περὶ τοῦ διορισμοῦ καὶ τῆς μονιμότητος καὶ προαγωγῆς τῶν γραμματέων καὶ ὑπογραμματέων τῶν διαφόρων δικαστηρίων, ἀνατιθεμένης τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν εἰς τὴν ὁλομέλειαν τῶν οἰκείων δικαστηρίων, εἰς ἣν δέον νὰ ἀνήκῃ καὶ ἡ πειθαρχικὴ τιμωρία αὐτῶν παρεκτραπέντων, διότι καὶ ἐκ τῆς ἐνεργείας τῶν ὑπαλλήλων τούτων οὐκ ὀλίγα ἐξαρτῶνται, ὡς γνωστόν, συμφέροντα τῶν πολιτῶν καὶ τοῦ Κράτους.

Τοιουτοτρόπως διὰ τῶν γενικῶν τούτων μέτρων τῶν ἐξασφαλιζόντων τὸ ἀνεξάρτητον τῶν δικαστικῶν προσώπων ἀπὸ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας καὶ τὸ ἀνεπηρέαστον ἀπὸ τῆς πολιτικῆς, εἰσέρχεται ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ Συντάγματος, εἰς οὗ τὸν κύκλον δὲν εἰσῆλθεν ἔτι αὕτη ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς ψηφίσεως αὐτοῦ, ἕνεκα τῆς πλημμελοῦς νομοθεσίας.

Ἀλλὰ δὲν εἶνε ταῦτα μόνα τὰ ληπτέα μεταρρυθμιστικὰ μέτρα δι' ὧν δύναται νὰ λειτουργήσῃ ἀπροσκόπτως κατὰ τὸ πολίτευμα ἡμῶν ἡ δικαστικὴ ἐξουσία καὶ νὰ βασιλεύσῃ ἐπ' αὐτῆς ἡ Δικαιοσύνη. Ἀπαιτοῦνται καὶ ἄλλα περὶ ὧν ἐν προσεχεῖ φύλλῳ.

Δημήτριος Σ. Ζαλοῦχος

ΑΡΘΡΑ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 1 Ἀπριλίου

Τὸ ἐκ τῶν προσφάτων ἐκλογῶν ἀποτέλεσμα ἐπιτρέπεται νὰ ἐνδιαφέρῃ καὶ ἡμᾶς, μόνον ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐπίδρασιν ἣν εἶνε πιθανὸν νὰ ἀσκήσῃ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς νομοθεσίας ἐν γένει. Κοινῶς ὡμολογημένον εἶνε ὅτι ἐπὶ πολλὰς τῆς Βουλῆς Συνόδους ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία, ὡς τοιαύτη, ὑπέστη πλήρη ἀφάνειαν, παρεῖχε δὲ κατὰ ἀραιὰ χρονικὰ διαστήματα σημεῖα ὑπάρξεως, ὅταν ἐκαλεῖτο νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰς

ἀνάγκας τῆς ἑτέρας τῶν ἐξουσιῶν, τῆς ἐκτελεστικῆς, διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως κυρίως τοῦ προϋπολογισμοῦ, παρέργως δὲ νομοθετημάτων τινῶν, συναφῶν ὡς ὠνομάσθησαν, μὲ τὸν προϋπολογισμὸν ἢ ἄλλων ἄνευ τῶν ὁποίων, διὰ λόγους οὐδέποτε γενικωτέρους, ἠπειλεῖτο ὁ βίος τῶν ἑκάστοτε Κυβερνήσεων. Οἱ λόγοι οἱ εἰς τοιοῦτο, οὐχὶ βεβαίως ἐπίζηλον σημεῖον, περιαγαγόντες τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν ἀπὸ δύο καὶ πλέον δεκαετηρίδων καὶ κοινῶς γνωστοὶ εἶνε καὶ πλέον ἢ πολλαπλῶς συνεζητήθησαν. Σῶμα νομοθετικὸν οὕτινος αἱ συνελεύσεις, μέχρι τῆς προτελευταίας, ἐξαντλοῦνται εἰς μυριάδας ἐνστάσεων ἀπαρτίας καὶ εἰς τὸν ἔλεγχον ἀποκλειστικῶς τῶν πράξεων εἴτε τοῦ κέντρου τῆς διοικήσεως εἴτε τῶν κατ' ἰδίαν ὀργάνων ταύτης, οὕτινος τὸ μοναδικὸν ἰδεῶδες ἀποτελεῖ ἡ τροχάδην καὶ ἐξ ὑφαρπαγῆς ἐπιψήφισις τοῦ προϋποπογισμοῦ, ἦτο λίαν εὐνόητον ὅτι ὑπὸ ἔποψιν ἐργασίας γενικωτέρας, τοιαύτης ἀκριβῶς δι' ἣν εἶνε προωρισμένον, δὲν ἦτο δυνατὸν ἢ νά κατέληγεν εἰς ὃ κατέληξε σημεῖον. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως τὰ κενὰ ἐν τῇ νομοθεσίᾳ διεδέχοντο ἄλληλα, αἱ ἀνάγκαι ὧν ἡ θεραπεία κατέστη ἐπιτακτικὴ ἐγένοντο πολυαριθμότεραι, ὁ δὲ ἀντίκτυπος ἀπέβη πλέον αἰσθητὸς ἐν αὐτῇ τῇ Δικαιοσύνῃ καὶ τῇ ἀπονομῇ ταύτης. Ἡ διαδικασία τῆς ἐκτελέσεως διέπεται ὑπὸ διατάξεων αἵτινες ἀποτελοῦσιν ἀναχρονισμὸν αὐτόχρημα. Τὸ νομοθέτημα τοῦ Κυβερνήτου περὶ τοῦ τύπου τῶν διαθηκῶν, παρὰ τὴν ἀγανάκτησιν οὐ μόνον τῆς κοινωνίας ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν δικαστηρίων, ἅτινα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν σχολαστικῶν του διατάξεων ὑπέχουσι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἀναγορεύωσι κατὰ δεκάδας ἀκύρους τὰς τελευταίας τῶν ἀστῶν βουλήσεις, ἐξακολουθεῖ τὸ ἀγαθοποιόν του ἔργον. Ὁ περὶ ἐνεχύρου νόμος, ὁ κατὰ τὴν πρώτην δεκαετηρίδα τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου ἰδὼν τὸ φῶς, ἀντικαθίστανται κατ' ἀνάγκην ὑπὸ τοῦ συμφώνου τῆς ἐξωνήσεως. Ἡ ἐρημοδικία καὶ τὸ σύστημα τῶν διπλῶν καὶ τριπλῶν ἀνακοπῶν λυμαίνεται κατὰ κυριολεξίαν τὴν δικαιοσύνην τῶν Πλημμελειοδικείων.

Τοιαῦται αἱ συνθῆκαι ὑπὸ τὰς ὁποίας καλεῖται ἡ νέα Βουλὴ νὰ ἀναλάβῃ ἐντὸς ἡμερῶν τὸ νομοθετικόν της ἔργον. Αἱ τῆδε κακεῖσε ἐγκατεσπαρμέναι τῆς νομοθεσίας ἡμῶν ἀτέλειαι, οὔτε ὅσαι ἀνωτέρω ἠριθμίσαμεν εἶνε, οὔτε καὶ εὐχερὲς εἶνε ἐκ τοῦ προχείρου νὰ ὑποδειχθῶσι. Ὁ θεσμὸς τῶν Εἰρηνοδικῶν, ὡς μέχρι τοῦδε λειτουργεῖ, δὲν διστάζομεν νὰ εἴπωμεν ὅτι ἐχρεωκόπησε, τὸ δὲ σῶμα τῶν Εἰσαγγελέων, τῶν παρὰ Πλημμελειοδίκαις τοὐλάχιστον, οὐδεὶς εἰλικρινῶς τὴν ἀλήθειαν λέγων, δύνατάι νὰ ὑποστηρίξῃ ὅτι ἵσταται εἰς τὴν περιωπήν του. Οἱ δικηγόροι τέλος, εἰς μονάδας κατατετμημένοι, ἀνίκανοι νὰ συσπειρωθῶσιν εἰς συλλόγους, καὶ αὐτοὶ νὰ πρωτοστατήσωσιν ἐν τῇ διευθετήσει τῶν ἀφορώντων ἑαυτοὺς ἀφ' ἑνός, τὴν ἀπονομὴν τοῦ δικαίου ἀφ' ἑτέρου, ματαίως ἀγωνίζονται προκαλοῦντες ἀπὸ χρόνου μακροῦ τὴν πολιτείαν ὅπως νομοθετικῶς ὑπαγάγῃ αὐτοὺς ὑπὸ συλλόγους ὧν καθ' ὑποχρέωσιν ν' ἀποτελῶσι μέλη.

Προτίθεται ἄρά γε ἡ νέα Βουλὴ καὶ ἐπὶ τοιούτων ν' ἀσχοληθῇ θεμάτων ἢ καὶ αὕτη, τὴν πεπατημένην ἀκολουθοῦσα, θὰ μεταβληθῇ διὰ φορὰν μυριοστὴν εἰς θεράπαιναν τῆς ἐκτελεστικῆς; Ὁ στρατὸς καὶ ὁ στόλος, ἡ ὀργάνωσις τῶν ὁποίων ἀπετέλεσε τὸ ἔμβλημα ἀμφοτέρων τῶν ἐν τῇ ἐκλογικῇ κονίστρᾳ κατελθόντων κομμάτων, ἀναμφισβητήτως κέκληται ἐν προχεστέρῳ ἢ ἀπωτέρῳ μέλλοντι νὰ προσδώσῃ εἰς ἡμᾶς τὴν ὑπόστασιν κράτους δικαιουμένου νὰ ἔχῃ καὶ βλέψεις εὐρυτέρας, πρὸ τούτου ὅμως προηγεῖται ἡ κατὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐχθροῦ ἄμυνα ἥτις ἐπιτυγχάνεται ἂν σῶμα Εἰρηνοδικῶν ἄξιον τῆς ἀποστολῆς του καὶ Εἰσαγγελέων τοιούτων, οἵους κράτη εὐνομούμενα φαντάζονται καὶ δικαστῶν ἐχόντων ὡς προσὸν μοναδικὸν τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν ἱκανότητα, ὁπλισθῇ μὲ νομοθεσίαν ἀνταποκρινομένην πρὸς τὰς νέας ἀνάγκας τὰς κοινωνικας καὶ τῶν συναλλαγῶν. Ἐπὶ τοιούτου πεδίου καλεῖται ἡ νέα Βουλὴ νὰ ἐργασθῇ.

1844—1906

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ 1906, ἤτοι ἐπὶ τοῦ δευτέρου μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν Συντάγματος, ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς κατὰ τὰς ἐκλογὰς δήμου τινος τῆς νήσου Τήνου καὶ δικηγόρος ἐν Ἀθήναις κ. Σωτήρ. Πετρόπουλος, παρέχει τὴν κάτωθι χρησιμωτάτην συμβολὴν διὰ τὴν νεωτέραν ἡμῶν πολιτικὴν ἱστορίαν.

. . . . . .

«Τὸ ἐφ' ἡμῖν ἀντέστημεν ἐπὶ προφανεῖ κινδύνῳ, ἀλλ' ὅταν εἴδομεν τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν κ. κ. . . . . ὑποχωρήσαντας εἰς τὰς μαχαίρας τῶν μαινομένων ἀντιπάλων των, ὅταν διατάξαντες τὴν σύλληψιν ἑνὸς κλεπονοθευτοῦ εἴδομεν τοῦτον παρευθὺς ἀπελευθερωθέντα ὑπὸ τοῦ ὑποψηφίου κ. . . . . ὅστις εἰς τὴν παρατήρησίν μου ἀπήντησεν ὅτι **αὐτὸς διατάσσει ἐκεῖ,** ὅταν ἐπὶ τέλους εἴδομεν *ὅτι μᾶς ἀπηγορεύθη ἐπὶ ποινῇ θανάτου νὰ ὁμιλήσωμεν*, καὶ ὅταν ἐν τέλει ὁ πρόεδρος τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἰατρὸς κ. . . . . μοὶ παρέστησεν ὅτι θὰ φονευθῶμεν ἐκεῖ, ἐγκαταλείψαμεν τὴν ἐκλογὴν εἰς τὸ ἔλεος τοῦ συγγενικοῦ κύκλου τοῦ κ. ..... καὶ ἔγειναν ὅσα ἔγειναν.

«Ἐρίπτοντο πρὸ τῶν ὀμμάτων μας φοῦχται σφαιριδίων καὶ δὲν ἠδυνάμεθα νὰ ὁμιλήσωμεν. Ἐν τέλει μᾶς ὑπεχρέωσαν νὰ ὑπογράψωμεν τὰ πρακτικὰ ἀμφότεροι οἱ δικαστικοὶ ἀντιπρόσωποι καὶ ὁ μὲν συνάδελφός μου κ. . . . . ἠδυνήθη νὰ φύγῃ δραπετεύσας, ἐγὼ δὲ ἀποκλεισθεὶς παρέμεινα καὶ τῇ βίᾳ ὑπείκων ὑπέγραψα, ἐδέχθην δὲ μετὰ τοῦτο καὶ τὸ προσφερθὲν ὑπὸ τοῦ κ. . . . . γεῦμα, μετὰ τὸ ὁποῖον λυθείσης τῆς πολιορκίας, ἀφέθην ἐλεύθερος Τ' αὐτὰ δ' ἄλλως συνέβησαν καὶ ἐν τῷ ἑτέρῳ ἐκλογικῷ τμήματι τοῦ δήμου Περαίας, ὅπου ὁ δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος Πρωτοδίκης Σύρου κ. Ξ. Ἀντωνιάδης ἠναγκάσθη ἀπὸ τῆς μεσημβρίας τῆς Κυριακῆς νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ἐκλογήν, λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ καὶ ἄγραφα τὰ πρακτικὰ καὶ τὴν πρὸς τὴν Τῆνον ἄγουσαν διότι, φυσικῶς, δὲν ἠδύνατο ν' ἀντιτάξῃ τι κατὰ τῶν μαχαιρῶν, ἀφοῦ δὲν εἶχε καὶ στρατιωτικὴν δύναμιν, καίτοι καὶ ἡμεῖς καὶ ὁ κ. Ἀντωνιάδης, ὡς ἐπληροφορήθην, ἐζητήσαμεν ἀπὸ τῆς παραμονῆς τῶν ἐκλογῶν τοιαύτην.»

. . . . . .

Εἰς τὴν ἀξίαν παντὸς θαυμασμοῦ περιγραφὴν ταύτην τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς, ἣν ἐφιλοξένησεν ὁ ἡμερήσιος τύπος τῆς προχθές, μίαν πάντες παρατηροῦσι παράλειψιν. Ἐλλείπει τὸ menu τοῦ παρατεθέντος ὑπὸ τοῦ ὑποψηφίου . . . εἰς τὸν κ. ἀντιπρόσωπον γεύματος καὶ αἱ ἐκ τούτου ἐντυπώσεις. Ἂς εὐχυθῶμεν ὅμως τὴν παράλειψιν ταύτην ν' ἀναπληρώσῃ ἡ εἰσαγγελικὴ ἀρχή.

ΑΠΟ ΤΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΠΛΗΜΜΕΛΕΙΟΔΙΚΕΙΟΝ

Τὸ ἐρωτοτροπεῖν ἐν δημοσίῳ τόπῳ ἀποτελεῖ κολάσιμον πρᾶξιν;

Κυρία διερχομένη μετὰ τῆς μητρός της τὴν ὁδὸν Σταδίου. παρηκολουθεῖτο κατὰ πόδας ὑπὸ νέου ἐν ἐκστάσει ἐρωτικῇ διατελοῦντος, ἐννοοῦντος δὲ καὶ ἐν μέσῃ ἀκόμη ὁδῷ νὰ καταστήσῃ κοινωνὸν τῶν αἰσθημάτων του τούτων τὴν κυρίαν, ἥτις εὐτυχῶς, τῇ παρεμβάσει τῶν διαβατῶν, διεσώθη ἀπὸ τὸ τοιούτου εἴδους ἐρωτικὸν πῦρ. Μετὰ πάροδον ὅμως χρόνου τινός, ἡ σκηνὴ αὕτη, διὰ τῆς παρεμβάσεως τοῦ κ. Εἰσαγγελέως, εἰς τὴν προστασίαν τοῦ ὁποίου κατέφυγεν ἡ ἀδικηθεῖσαν ἑαυτὴν θεωρήσασα κυρία, μετεβιβάσθη εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Πλημμελειοδικείου Ἀθηνῶν, ὅπου καὶ ἐξετυλίχθη τὴν παρελθοῦσαν Τρίτην.

Ὡς ἀντιφάρμακον τοῦ παραφρονήσαντος ἔρωτος,, ἡ κατηγορητικὴ ἀρχὴ ἀντέταξε τὸ ἄρθρον 207 τοῦ Ποινικοῦ νόμου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἡ πρᾶξις ἐχαρακτηρίζετο ὡς *ἄδικος ἐπίθεσις*. Ἡ διαδικασία, διεξαχθεῖσα ἐρήμην τοῦ κατηγορουμένου δὲν παρουσίασε τὰς νομικὰς ἐκείνας δυσχερείας αἵτινες ἐν τῇ μελλούσῃ κατ' ἀντιμωλίαν δίκῃ ἀναμένονται, διότι τὸ δικαστήριον παρέκαμψε τὸν σκόπελον, δεχθὲν ὅτι ἡ ἐπίθεσις συνωδεύετο καὶ ὑπὸ βιαιοπραγιῶν, οὕτως ὥστε ἐπληροῦντο αἱ κυριώτεραι συνθῆκαι τοῦ ἄρθρ. 207 τοῦ Ποιν. Νόμου, ἐφ οὗ ἐστηρίζετο τὸ κατηγορητήριον. Ἂν ὅμως ἐν τῇ μελλούσῃ κατ' ἀνακοπὴν δίκῃ, δὲν δυνηθῇ ἡ κατηγορία, ὅπερ οὐχὶ ἀπίθανον, νὰ πιθανολογήσῃ τὸ γεγονὸς τῶν βιαιοπραγιῶν, ποία ἡ λύσις εἰς ἣν θὰ καταφύγῃ τὸ δικαστήριον; Τὰ ἀνακύπτοντα ἐρωτήματα καὶ πρωτότυπα εἶνε καὶ ἀρκετὰ νομικῶς καὶ κανονικῶς περίεργα. Τὸ ἐκφράζειν ἐν δημοσίῳ τόπῳ τὸ αἴσθημα τῆς ἀγάπης πρὸς νεαρὰν ἢ οὐ εὐειδῆ ἢ οὐ κυρίαν, ἔστω καὶ ζωηρότερον τοῦ συνήθους, ἀποτελεῖ τὸ ἀδίκημα τῆς ὕβρεως κατ' αὐτῆς ἢ τῆς ἀδίκου ἐπιθέσεως ἢ ἄλλο τι ἀδίκημα; Ἀποτελεῖ μήπως τὸ ἀδίκημα τῆς προσβολῆς τῶν δημοσίων ἠθῶν; Τὸ πρᾶγμα ὁπωσδήποτε Ἀμερικανίζει, εὐχόμεθα δὲ ὅπως τὸ δικαστήριον προσαρμόσῃ καταλλήλως διά-

---

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗ
ΥΦΗΓΗΤΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΛΗΤΟΥ ΤΗΣ ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ

ΠΕΡΙ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΤΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΥΝΤΩΝ

Μετὰ τὴν μελέτην τοῦ ἐκ γενετῆς κακούργου, ἄρχομαι τῆς σπουδῆς τοῦ παθολογικοῦ κακούργου. Ἐκ τῶν πρώτων θέλω μελετήσῃ τοὺς ἐκφύλους, οἵτινες παρουσιάζουσι μεγαλειτέραν σπουδαιότητα τόσῳ μᾶλλον, ὅσῳ ἡ διανοητικὴ αὐτῶν διατάραξις δὲν περιπίπτει εἰς τὴν κοινὴν ἀντίληψιν. Ὄντως οἱ ἔκφυλοι δὲν εἶναι κυρίως εἰπεῖν παράφρονες, οὐχ ἧττον ὅμως, ἕνεκεν τῶν ψυχικῶν ἀνωμαλιῶν, ἃς παρουσιάζουσι, διαπράττουσι πολλάκις ἀνηθίκους ἢ ἐγκληματικὰς πράξεις, δι' ἃς οὐδεμίαν ὑπέχουσιν εὐθύνην ἢ τουλάχιστον δι' ἃς ἡ εὐθύνη αὐτῶν εἶναι αἰσθητῶς ἠλαττωμένη.

Οἱ ἔκφυλοι διακρίνονται εἰς κατωτέρους καὶ ἀνωτέρους. Οἱ κατώτεροι ἔχουσι τὰς διανοητικὰς καὶ ἠθικὰς αὐτῶν δυνάμεις ἥκιστα ἀνεπτυγμένας, μεταξὺ δὲ αὐτῶν διακρίνομεν πλείστους βαθμούς· τοὺς *ἰδιώτας*, οἵτινες κατέχουσι τὴν κατωτάτην βαθμίδα, τοὺς *ἠλιθίους* καὶ τοὺς μικρόνους. Οἱ τοιοῦτοι, ἰδίᾳ οἱ τῶν κατωτέρων βαθμίδων, ἐνεργοῦν ὅλως αὐτοματῶς καὶ οὕτως εἰπεῖν ἀνταναχλαστικῶς, ἄνευ συμμετοχῆς τῆς συνειδήσεως. Εἰς τὰς ἀνωτέρας βαθμίδας μεταξὺ τῶν μικρονόων, μεταξὺ ἰδίως ἐκείνων, οὓς ὁ Magnau ἀποκαλεῖ εὐήθεις (debiles), ἀνευρίσκει τις τινὰς ἔχοντας ἐκτάκτως ἀνεπτυγμένην τὴν μνήμην, οὕτως ὥστε νὰ εὐδοκιμῶσιν εἰς λογιστικὰς ἐργασίας, ἢ παρουσιάζοντας ἐπιδεξιότητα καὶ κλίσιν δι' ἐπιτηδεύματά τινα (γυμναστικήν, καλλιγραφίαν, ζωγραφικὴν) οὕτως ὥστε νὰ δύνανται νὰ ἐργασθῶσι πρὸς ἰδίαν συντήρησιν. Οἱ κατώτεροι οὗτοι ἔκφυλοι, ἕνεκεν τῆς ἀτελοῦς ἀναπτύξεως τῶν διανοητικῶν αὐτῶν κέντρων, ὑπείκουσιν ἀσυνειδήτως εἰς τὰς ὁρμὰς αὐτῶν, καὶ διὰ τοῦτο βλέπομεν αὐτοὺς συχνὰ κατέχοντας τὸ ἑδώλιον τοῦ κατηγορουμένου, καὶ κατηγορουμένους ἐπὶ παρὰ φύσιν ἀσελγίᾳ, βιασμῷ, κλοπαῖς, ἐμπρησμοῖς κτλ. Οἱ ἔκφυλοι οὗτοι εἶνε ἐκεῖνοι, οὓς ὑπεννοεῖ ὁ ποινικὸς νόμος, ἐν τῷ 86ῳ αὐτοῦ ἄρθρῳ, διὰ τοῦ ἥκιστα ἐπιστημονικοῦ ὅρου «βλάκας», καὶ οἵτινες ὡς γνωστὸν θεωροῦνται ὡς ἐντελῶς ἀκαταλόγιστοι. Οὐχ οὕτως ὅμως ἔχει καὶ διὰ τοὺς ἀνωτέρω ἐκφύλους περὶ τῆς εὐθύνης τῶν ὁποίων ἰατροὶ καὶ νομοδιδάσκαλοι ἔχουσι γνώμας πολλῷ ἀφισταμένας ἀλλήλων.

Οἱ ἀνωτέρω ἔκφυλοι φαίνονται ἔχοντες ἀρτίας τὰς διανοητικὰς αὐτῶν λειτουργείας, ἐνίοτε μάλιστα διακρίνονται ἐν ταῖς ἐπιστήμαις καὶ ταῖς τέχναις, διὰ τοῦτο δὲ καὶ οἱ δικασταὶ αἰσθάνονται ἀποστροφὴν προκειμένου ν' ἀποδεχθῶσι διὰ τοὺς τοιούτους τὸ ἀκαταλόγιστον ἢ καὶ τὸ μετρίως καταλογιστόν.

Ἐν τούτοις ὁ ἐκφυλισμὸς εἶναι νόσος παρὰ πάντων ἀνεγνωρισμένη καὶ σαφῶς ἐκδηλουμένη δι' ἰδίων κλινικῶν χαρακτήρων, δι' ἰδίων συμπτωμάτων, ἅτινα ἐν τῇ εἰδικῇ ταύτῃ περιπτώσει λέγονται *δείγματα*. Τὰ δείγματα τοῦ ἐκφυλισμοῦ εἶνε ἐπίσης φυσικά, φυσιολογικὰ καὶ ψυχικά.

Φυσικὰ δείγματα εἶνε διάφοροι σωματικαὶ ἀνωμαλίαι, σύμφυτοι καὶ μόνιμοι, ὀφειλόμεναι εἰς ἀναστολὴν τῆς ἀναπτύξεως ἢ τοὐναντίον εἰς ὑπερβολικὴν ἀνάπτυξιν μερῶν τινων τοῦ σώματος· τοιαῦται δὲ εἶναι αἱ διάφοροι κραταιαὶ δυσμορφίαι, ἡ ἔλλειψις ἢ ἡ πρόσφυσις τοῦ λοβίου τοῦ ὠτός, τὸ φῦμα τοῦ Darvin, ἡ λαγολαλία, ἡ πολυδακτυλία, ἡ συνδακτυλία, ὑπερβολικὴ ἀνάπτυξις τῶν τριχῶν καὶ κακὴ ἔκφυσις αὐτῶν, ὁ ὑποσπαδίας, ἡ ἀνορχία, ἡ κρυψορχία κτλ.

Φυσιολογικὰ δὲ στίγματα ἡ στείρωσις, ἡ ὀξύτης τῶν αἰσθήσεων, ἡ ἀμβλύτης τῆς αἰσθητικότητος, ὁ στραβισμός, ὁ δαλτωνισμὸς κτλ. κτλ.

Τὰ σπουδαιότερα τῶν δειγμάτων εἶναι ψυχικὰ δείγματα. Ὑπὸ ψυχικὴν ἔποψιν τοὺς ἐκφύλους χαρακτηρίζει, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ ἰδιάζουσα διανοητικὴ κατάστασις, ἀφ' ἑτέρου δὲ παθολογικαί τινες ἀνωμαλίαι, τὰ κατ' ἐξοχὴν ψυχικὰ δείγματα, αἱ διάφοροι τοὐτέστι ἰδεοληψίαι, αἱ ἀκατάσχετοι ὁρμαὶ καὶ αἱ διαστροφαὶ τῆς γενητησίου ὁρμῆς.

Ἐκ παιδικῆς ἡλικίας αὐτῶν οἱ ἔκφυλοι διὰ τὸ εὐμετάβολον καὶ τὸ ἀνισόρροπον τοῦ χαρακτῆρος αὐτῶν, ὡς ἐπὶ τὸ παλὺ εἶνε ἀλλόκοτοι, φαντασιόπληκτοι, ἐπιδίδονται προώρως εἰς τὴν ποίησιν, τὸ θεατρον, τὰ μυθιστορήματα, καίτοι φαίνονται πεπροικισμένοι διὰ μεγάλης εὐφυΐας, οὐδέποτε εὐδοκιμοῦσιν εἰς τὰς σπουδὰς αὐτῶν. Οὐχὶ σπανίως δεικνύουσιν ὑπερβάλλουσαν δειλίαν καὶ εὐαισθησίαν.—Καθ' ὅλον δὲ τὸν μετέπειτα αὐτῶν βίον δεικνύουσι τὴν αὐτὴν ἀστάθειαν καὶ τὸ εὐμετάβολον τοῦ χαρακτῆρος· ἐξάπτονται καὶ παραφέρονται εὐκόλως· εἶνε ἀλλαζόνες, μάταιοι, εἰς ἄκρον φίλαυτοι, ἐκκεντρικοί, διακρίνει δὲ αὐτοὺς πάντοτε τὸ ἀλλόκοτον τῆς περιβολῆς—μετὰ μεγάλης εὐκολίας μεταπίπτουσι ἀπὸ τοῦ ἐξάλλου ἐνθουσιασμοῦ εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπογοήτευσιν. Οἱ τοιοῦτοι συχνάκις ἱδρύουσι νέα ἐπιστημονικὰ δόγματα, ἀποτελοῦσι νέας καλλιτεχνικὰς σχολὰς ἢ παρουσιάζονται ὡς κοινωνικοὶ ἀναμορφωταί. — Οὐχὶ σπανίως παρουσιάζουσι θαυμασίαν μνήμην, γονιμοτάτην φαντασίαν, καταπληκτικὴν εὐφράδειαν, δι' ὃ καὶ διακρίνονται εἴς τινας κύκλους, ἰδίᾳ τοὺς δημοσιογραφικοὺς καὶ φιλολογικούς. — Ἐνίοτε συλλαμβάνουσι μεγαλοφυῆ σχέδια ἢ ἀναλαμβάνουσι σπουδαίας ἐπιχειρήσεις, ἃς οὐδέποτε φέρουσιν εἰς αἴσιον πέρας.

Ἐκτὸς τῆς ἰδιαζούσις ταύτης διανοητικῆς καταστάσεως οἱ ἔκφυλοι παρουσιάζουσι καὶ τὰ κυρίως ψυχικὰ στίγ-

ταξίν τινα τοῦ ποινικοῦ νόμου, διότι ἀναμφιβόλως τὸ αἴσθημα τοῦ ἔρωτος καταλέγεται ὑπὸ πάντων μεταξὺ τῶν *εὐγενῶν* αἰσθημάτων, κατέληξεν ὅμως ἐπ' ἐσχάτων νὰ ἐκλέγῃ *τόπον* καὶ *τρόπον* ἐκδηλώσεως οὐχὶ καὶ τὸν οἰκεῖον, ἂν μή τι ἄλλο.

Αἱ στῆλαι τῆς «Δικαιοσύνης» εἶνε εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς δικηγόρου, δικαστοῦ ἢ ἄλλου δικαστικοῦ προσώπου, εὑρισκομένου εἰς τὴν ἀνάγκην ἢ ἐπιθυμοῦντος νὰ ἀνακινήσῃ πᾶν ἐν γένει ζήτημα σχετιζόμενον μὲ τὴν ἀπονομὴν τοῦ δικαίου.

Τὸ ψηφίζειν ὡς ὑποχρέωσις

Τὸ φαινόμενον τῆς ἀποχῆς μεγάλου ἀριθμοῦ ἐκλογέων ἀπὸ τῆς ἐνασκήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐκλέγειν, ὅπερ καὶ κατὰ τὰς προσφάτους ἐκλογὰς παρετηρήθη, δὲν λαμβάνει χώραν ἐν Ἑλλάδι μόνον. Αἱ τάξεις τῶν ἀστῶν, τὰ συντηρητικὰ ὅπως λέγονται στοιχεῖα, παρετηρήθη ὅτι λίαν ἀπροθύμως ἐνασκοῦν τὸ δικαίωμά των τοῦτο ἐκ λόγων διαφόρων, οὕτως ὥστε ἡ ἐκ τῆς καθολικῆς ψηφοφορίας ἐξαρτωμένη ἐκλογικὴ νίκη καταλήγει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπὲρ τῶν λαϊκῶν τάξεων καὶ ὑπὲρ τῶν ὑποψηφίων ἐκείνων οἵτινες εἶνε λίαν φυσικὸν νὰ ὦσιν ἐφωδιασμένοι μὲ προσόντα ἀνάλογα πρὸς τὴν ποιότητα τῶν ἐκλογέων των. Τὸ φαινόμενον τοῦτο τόσον ἐθεωρήθη ἀλλαχοῦ σοβαρόν, ὥστε ἐν Αὐστρίᾳ μακρὰ ἐπὶ δύο περίπου μηνῶν διεξάγεται ἐν τῷ τύπῳ συζήτησις, ὅπως τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν μετατραπῇ εἰς *ὑποχρέωσιν*, καθ' ἣν πᾶς ἐκλογεύς, παραμελῶν τὴν ἐνάσκησιν τούτου, νὰ ὑφίσταται ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν ποινήν. Εὐνόητον ὅτι διὰ τοιαύτην συζήτησιν ἢ τοιούτου εἴδους σκέψεις δὲν κατέστημεν εἰσέτι ὥριμοι.

Ἓν ἐκ τῶν φαρμάκων ἅτινα ὡς δραστήρια ὑποδεικνύονται ἑκάστοτε πρὸς ἀνόρθωσιν τῶν διαφόρων κλάδων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ

Κοινωνικὴν ἀποκέντρωσιν

δικαιοσύνη, εἶνε καὶ τὸ τῆς ἀποκεντρώσεως, ἧς ὁπαδὸς ἐνθουσιώδης καὶ ὁ σήμερον γράφων κ. Δ. Ζαλοῦχος. Ἀποκεντρώσεως ὅμως ποίου εἴδους; Πολιτικῆς; Διοικητικῆς; Ἢ κοινωνικῆς; Ἄνευ τῆς πρωτοβουλίας τοῦ Ἀρείου Πάγου, τοῦ σώματος τῶν ἀμεταθέτων καὶ ἰσοβίων, κατὰ συνέπειαν δὲ καὶ τῶν ἰδεωδῶς ἀνεξαρτήτων, οὐδεὶς χρίεται Εἰσαγγελεύς. Οἱ μέχρι τῆς σήμερον ὅμως χρισθέντες εἶνε καὶ οἱ τελειότεροι; Ἄνευ τῆς ψήφου τοῦ αὐτοῦ ἀνεξαρτήτου σώματος, ἡ θύρα τοῦ δικαστικοῦ σώματος εἰς οὐδένα ἀνοίγεται. Μέχρι τῆς σήμερον ὅμως, ὁσάκις ἠνοίχθη, εἰσῆλθον οἱ ἄριστοι; Τὰ πράγματα ἀτυχῶς τὴν ἀποφατικὴν δίδουν ἀπάντησιν. Τὸ δὲ αἴτιον; Τόννοι μελάνης καὶ χάρτου διαρκῶς ἐξαντλοῦνται καὶ οἱ συζητηταὶ διαδέχονται ἀλλήλους καὶ αἱ θεωρίαι ἐπισωρεύονται, ἐνῷ συγχρόνως τὰ κρίματα τῆς συναλλαγῆς ὁλονὲν ἐξογκοῦνται. Ἡ ἀποκέντρωσις ἡ καθολική, ἀναμφιβόλως εἶνε τὸ τελειότερον τῶν συστημάτων, ἡ εἰσδύουσα ὅμως μέχρι καὶ τῆς κοινωνίας, ἡ μέλλουσα νὰ συντρίψῃ καὶ τὸν *νεποτισμόν*, τοιαύτη ἂν θεωρητικῶς δύναταί τις νὰ φαντασθῇ, πράγματι ὅμως καὶ μάλιστα ἐν κοινωνίᾳ τόσον στενῇ ὅσον ἡ ἡμετέρα, ἐξισουμένη πρὸς χίμαιραν. Σημαίνει ἑπομένως *ἀποκέντρωσις καθολική*, διάπλασιν χαρακτήρων, ἐξαγνισμὸν τῶν πάντων; Ἂν τοῦτο σημαίνῃ, ἀποτελεῖ μίαν ὡραίαν θεωρίαν, ἥτις διὰ κάθε ἄλλο εἶνε χρήσιμος ἢ διὰ νὰ καταλήξῃ εἰς ἐφαρμογήν. Ὁ μέγας Jhering, εὑρεθεὶς ποτὲ πρὸ τοιαύτης ἀνεφαρμόστου θεωρίας, τὴν ἐξωμοίωσε πρὸς ἓν ἀσυλλήπτου τελειότητος ὡρολόγιον, οὗτινος ὅμως οἱ δεῖκται... δὲν δεικνύουν τὰς ὥρας! Τοιοῦτο μήπως ὡρολόγιον ἡ καθολικὴ ἀποκέντρωσις; Ἀναμένομεν τὰς ἀπαντήσεις.

Ἀποσπῶμεν τὰ κατωτέρω ἐξ ἐπιστολῆς παλαιοῦ καὶ ἐγκρίτου δικηγόρου δικηγόρου τῶν Καλαμῶν, σπουδάσαντος ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἐν Γερμανίᾳ κατὰ τὴν νεότητά του, διαβιώσαντος ἐπὶ πολὺ πολλαχοῦ τῆς Εὐρώπης, ἐξόχως δὲ διακρινομένου διὰ τὴν εὐπρέπειαν τῆς παραστάσεως καὶ τὴν συντηρητικότητα τῶν φρονημάτων, ὥστε νὰ καταπλήσσηταί τις διὰ τὴν δριμύτητα τῶν παρατιθεμένων κατωτέρω γραμμῶν:

Ἡ Δικαιοσύνη καὶ ἡ «Δικαιοσύνη»

«Συγχαίρω εἰλικρινῶς τοῖς κ. κ. Συναδέλφοις, τοῖς ἀναλαβοῦσι τὴν ἔκδοσιν τοῦ πολυτίμου φύλλου τῆς «Δικαιοσύνης». Ὅτι τὸ ἄσπιλον καὶ σεμνὸν τῆς Δικαιοσύνης εἶνε ὁ ἀκρογωνιαῖος λίθος τοῦ κοινωνικοῦ οἰκοδομήματος, οὐδεὶς ὁ μὴ συνομολογῶν. Ὅτι ὅμως παρ' ἡμῖν, τό γε νῦν ἔχον, ἀπόλυτος οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη τοῦ δημοσίου ἐλέγχου, πρὸς βελτίονα αὐτῆς **ὑπόστασιν,** εἶνε ἀναμφιλέκτως ἀναμφισβήτητον. Διότι, ἀτυχῶς, πολλάκις τῶν χαρακτήρων ἡ πλημμέλεια καὶ τῆς ἀνεπιστημοσύνης τὸ οἰκτρὸν καθιστῶσιν αὐτήν, **ἐν πολλοῖς,** παραπαίουσαν· ἐνῷ ἔδει, ἵν' αὕτη ὑψιμέτωπος βαίνουσα καὶ ἐπιβαλλομένη, προκαλῇ τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἐπ' αὐτὴν πεποίθησιν τῶν πολιτῶν, διαμορφοῦσα καὶ τὸν χαρακτῆρα αὐτῶν. «Ἐν δὲ δικαιοσύνῃ συλλήβδην πᾶσ' ἀρετὴ ἐστι καὶ οὔθ' ἕσπερος οὔθ' ἑῶος τόσον θαυμαστός». Διὰ τοῦτο ἀποκαλῶ τὴν «Δικαιοσύνην» πολύτιμον φύλλον».

Ὅταν οὕτω ἐκφράζωνται τοιοῦτοι δικηγόροι καὶ πολῖται ὑπεράγαν συντηρητικοί, παντελῶς ξένοι πρὸς τὴν κίνησιν τῶν πολιτικῶν κομμάτων—μηδ' ἀναμιγνυόμενοι καὶ ἐπ' ἐλάχιστον περὶ τὴν ὑπεράσπισιν ποινικῶν ὑποθέσεων... — πιθανώτατα ὑπάρχει οὐχὶ κάτι ἀλλὰ πολὺ *σάπιο* ἐν μέσῳ ἡμῶν.

Tres faciunt...

Ὑπὸ τὸν τίτλον «ἡ δίκη τοῦ Χριστοφόρου Βαλλιάνου κατὰ τῆς ἐν Μιλάνῳ τῆς Ἰταλίας Τραπεζιτικῆς Ἰταλικῆς ἑταιρίας», ἐξεδόθη τεῦχος περιέχον τὴν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἀγωγὴν τοῦ Χ. Βαλλιάνου κατὰ τῆς ἐν λόγῳ ἑταιρίας, τὴν ἐπ' αὐτῆς ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν καὶ τὰς ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν προτάσεις τῆς ἑταιρίας ταύτης, ἣν ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν δικαστηρίων ἐξεπροσώπησαν οἱ δικηγόροι κ. κ. Δ. Τσάτσος, Ν. Δημητρακόπουλος καὶ Γ. Ρεδιάδης. Ἐν προμετωπίδι τοῦ τεύχους τούτου, ἀρκετὰ αἰνιγματωδῶς, ἀναγράφεται τὸ γνωστὸν ἀπόφθεγμα «tres faciunt collegium». Ἐὰν τὸ ἀπόφθεγμα τοῦτο ἀποτελῇ ὑπαινιγμόν τινα γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος, καὶ ἀναμφιβόλως ἀποτελεῖ τοιοῦτον, ἡ κοινωνία, πρὸς ἣν ἀπευθύνονται οἱ δημοσιεύσαντες τὸ τεῦχος τοῦτο, ἔχει, φρονοῦμεν, τὴν ἀξίωσιν νὰ διατελῇ ἐν γνώσει.

Ἐν βιβλίον

Εἰς ἄλλην στήλ ην ἀναγγέλλομεν τὴν ἐμφάνισιν ἑνὸς βιβλιαρίου τὸ ὁποῖον ἐξέρχεται καθ' ἡμᾶς τοῦ κύκλου τῶν συνήθων βιβλίων. Ὁ διερμηνεὺς τοῦ ἐν Ἀνδριανουπόλει Αὐστρο—Οὐγγρικοῦ προξενείου κ. Th. Papasian συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ συστηματοποιήσῃ ἐν εἴδει ἐρωταποκρίσεων πᾶν ἐν γένει ζήτημα σχετιζόμενον μὲ τὰ κυριώτερα τοῦ ἐν Τουρκίᾳ δικαίου ζητήματα, μὲ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἐν Τουρκίᾳ Προξένων καὶ προξενικῶν δικαστηρίων καὶ μὲ τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῶν ἐν τῇ αὐτῇ ἐπικρατείᾳ ἀλλοδαπῶν. Τὸ τομίδιον τοῦτο ἔχει βεβαίως πάμπολλα τὰ κενὰ καὶ δὲν παρουσιάζεται μὲ τὰς ἀξιώσεις συγγράμματος, ἀλλ' ἁπλοῦ *ὁδηγοῦ*. Ἀπὸ τοιαύτης ὅμως ἀκριβῶς ἀπόψεως ἐξεταζόμενον, διὰ τοὺς ἐν Ἑλλάδι καὶ ἰδίᾳ διὰ τοὺς ἐν Τουρκίᾳ ὁμοεθνεῖς, ἐπιβάλλεται ν' ἀποτελέσῃ ἀφορμὴν πρὸς μίμησιν. Διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι βιοῦντας εἶνε τελείως ἄγνωστα καὶ τὰ κυριώτερα τοῦ ἐν Τουρκίᾳ δικαίου στοιχεῖα, δὲν δίστάζομεν δὲ νὰ προσθέσωμεν ὅτι καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν προξένων μας ἢ τῶν ἐκτελούντων προξενικὰ καθήκοντα Ἑλλήνων ὑπαλλήλων, εἰσὶν ἐντελῶς ἄμοιροι τοιούτων γνώσεων. Εὐτύχημα ἄρα θὰ ἦτο ἂν, εἴτε τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, εἴτε τῇ μερίμνῃ ἐπιστήμονός τινος, ἰδίᾳ ἐκ τῶν ἐν Τουρκίᾳ Ἑλλήνων, ἔβλεπε τὸ φῶς καὶ εἰς τὴν γλῶσσάν μας παρεμφερές τι τομίδιον.

ΝΕΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΕΝ ΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Εἰς τὸ φύλλον τῆς «Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως» τῆς παρελθούσης Πέμπτης ἐδημοσιεύθη τὸ διάταγμα δι' οὗ καταλαμβάνει τὴν ἕδραν τῆς Δημοσιονομίας καὶ Στατιστικῆς ὁ πρό τινος χρόνου προταθεὶς ὑπὸ τῆς Νομικῆς σχολῆς κ. **Α. Ἀνδρεάδης.**

ΕΙΝΕ Ο ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ ΔΕΚΤΙΚΟΣ ΚΛΟΠΗΣ;

Ζήτημα ὅπερ δέον ν' ἀπασχολήσῃ τὸν νομικὸν κόσμον καὶ τὴν Πολιτείαν, εἶνε τὸ ἐὰν ἡ ἠλεκτρικὴ δύναμις, εἶνε ἐπιδεκτικὴ κλοπῆς, συμφώνως πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὸ γράμμα τοῦ ἡμετέρου ποινικοῦ νόμου. Τὸ ζήτημα τοῦτο εἶνε σπουδαιότατον, διότι ἀφορᾷ εἰς νομικὸν ἀγαθόν, ὅπερ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ὡς ἐκ τῶν πολλαπλῶν προόδων τῆς ἐπιστήμης ἐν τῷ κλάδῳ τούτῳ, ἀπετέλεσε πρωτεύοντα παράγοντα ἐν τῇ καθ' ὅλου κοινωνικῇ ἐργασίᾳ. Δὲν πρόκειται βεβαίως ἐνταῦθα νὰ συζητηθῶσιν αἱ ἀστυκαὶ συνέπειαι νοσφίσεως ἢ βλάβης τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, πρόκειται ὅμως νὰ ἐρευνηθῇ κατὰ πόσον ἡ Πολιτεία προστατεύει τὴν σήμερον διὰ τῶν ποινικῶν αὐτῆς διατάξεων, τὸ νομικὸν ἀγαθὸν τοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

Ὡς γνωστόν, ὁ ἡμέτερος ποινικὸς νόμος ἐτέθη ἐν ἰσχύει πρὸ ἑβδομηκονταετίας καὶ πλέον, κατ' ἀκολουθίαν ὁ Ἕλ-

---

ματα τοῦ ἐκφυλισμοῦ, τὰς *ἰδεοληψίας*, τὰς *ἀκατασχέτους ὁρμὰς* καὶ τὰς *διαστροφὰς τῆς γεννετησίου ὁρμῆς*.

Αἱ ἰδεοληψίαι ἐξωθοῦσι τοὺς ἐκφυλους εἰς διάπραξιν γελοίων καὶ ἀνοήτων πράξεων, σπανίως δὲ καὶ εἰς πράξεις ὑπὸ τοῦ νόμου τιμωρουμένας, δι' ὃ καὶ δὲν παρουσιάζουσι διὰ τὸν ἰατροδικαστὴν ἐνδιαφέρον εἰμὴ καθόσον χρησιμεύουσιν εἰς τὴν διάγνωσιν τοῦ ἐκφυλισμοῦ. Τοιαῦται εἶνε λ. χ. ἡ *ἀγοραφοβία*, ὁ φόβος τουτέστιν ὑπὸ τὸν ὁποῖον καταλαμβάνονταί τινες ἐξ αὐτῶν ἅμα εὑρεθῶσιν εἰς ἀνοικτόν τι μέρος (πλατεῖα, εὐρεῖα ὁδὸς κλπ.) ἡ *κλεισοφοβία*, ὁ καταλαμβάνων αὐτοὺς φόβος τ. ἔ. ὁσάκις εὕρηνται ἐν τόπῳ κεκλεισμένῳ (βαγονίῳ σιδηροδρομικῷ κτλ.), ἡ *αἰχμοφοβία*, ὁ φόβος, ὃν ἐμποιοῦσιν αὐτοῖς τὰ αἰχμηρὰ ἀντικείμενα (μάχαιραι, βελόναι κτλ.), ἡ *νοσοφοβία*, ὁ φόβος τῶν νόσων καὶ ἰδίᾳ τῆς σιφύλιδος, τῆς λύσσης, καὶ ἡ *διδακτικὴ παράνοια* ἢ ἐπὶ τὸ κοινότερον μανία τῆς ἀμφιβολίας, ἕνεκεν τῆς ὁποίας ὁ πάσχων ἀμφιβάλλει περὶ τοῦ παντὸς κτλ.

Μεῖζον ἐνδιαφέρον παρέχουσι διὰ τὸν ἰατροδικαστὴν ἡ *ἀκατάσχετος ὁρμὴ* τῶν ἐκφύλων. Κατὰ τὸν κ. Κατσαρᾶν «ἀκατάσχετος ὁρμὴ λέγεται πᾶσα πρᾶξις εὐσυνείδητος μὲν ἀλλ' ἀκάθεκτος, ἐκτελουμένη ἄνευ τῆς βουλήσεως τοῦ πάσχοντος καὶ συνοδευομένη τούτου ἕνεκεν ὑπὸ ἀγωνίας καὶ ἠθικῆς ὀδύνης».—Τοιαῦται ἀκατάσχετοι ὁρμαὶ παρατηροῦνται εἰς πλείστας ψυχικὰς παθήσεις, εἰς τὸν ἀλκοολισμόν, τὴν ὑστερίαν, τὴν ἐπιληψίαν κτλ., ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ αἱ ὁρμαὶ τῶν ἀσθενῶν τούτων εἶνε ἀσυνείδητοι, γενόμεναι οὕτως εἰπεῖν αὐτομάτως, ὁ δὲ ἀσθενὴς οὐδεμίαν διατηρεῖ ἀνάμνησιν τῶν διαπραχθέντων. Τῶν ἐκφύλων τοὐναντίον αἱ ἀκατάσχετοι αὗται ὁρμαὶ εἶνε ἐνσυνείδητοι. Ὁ ἀσθενὴς ἀναγνωρίζει τὸ ἀνόητον, τὸ μωρὸν καὶ τὸ ἐγκληματικὸν τῶν πράξεων αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ἀποφύγῃ αὐτάς, ὠθούμενος ἐξ ἀκαθέκτου ἐσωτερικῆς τινος δυνάμεως, εἰς ἣν δὲν δύναται νὰ ἀντιστῇ. Οὐχὶ σπανίως ὁ ἀσθενὴς γνωρίζει τὴν στιγμὴν ἢ τοὺς ὅρους, ὑπὸ τοὺς ὁποίους ἡ τοιαύτη ἀκατάσχετος ὁρμὴ θέλει ἐμφανισθῇ, καὶ διὰ παντοίων μέσων προσπαθεῖ ν' ἀποφύγῃ αὐτήν. Οὕτω νέος τις κατεχόμενος ὑπὸ ἀκατασχέτου ὁρμῆς πρὸς αὐτοκτονίαν, ἀποφεύγει τὰ ὑψηλὰ καὶ ἀπόκρημνα μέρη, διότι γνωρίζει ὅτι τότε μόνη ἡ ἀκατάσχετος αὕτη ὁρμὴ ἔρχεται ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ. —Μικρὰ ὑπηρέτρια ἐπὶ τῇ θέᾳ τῶν τρυφερῶν σαρκῶν τοῦ ἐμπεπιστευμένου αὐτῇ βρέφους, ἠσθάνετο τὴν ἀνάγκην νὰ κατασπαράξῃ αὐτό, ἠναγκάσθη νὰ ἐξομολογήσῃ εἰς τὴν κυρίαν αὐτῆς τὸ πάθημα αὐτῆς, παρακαλοῦσα συγχρόνως ἵνα ἀπαλλάξῃ αὐτὴν τῆς τοιαύτης ὑπηρεσίας ἵνα μὴ ὑποκύψῃ εἰς τὴν ἀκάθεκτον ἐπιθυμίαν αὐτῆς. Ἄλλος τις προσῆλθεν ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ παρεκάλεσε νὰ ἐγκλεισθῇ ἔν τινι φρενοκομείῳ, διότι ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν κατελαμβάνετο ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ φονεύσῃ τοὺς διερχομένους ἐν τῇ ὁδῷ ἀγνώστους αὐτῷ. — Κύριός τις ἐν Πειραιεῖ καταλαμβανόμενος ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐκ διψομανίας, ἐκ τῆς ἀκατασχέτου τ. ἔ ὁρμῆς πρὸς πόσιν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, προσέρχεται κατὰ τὰς περιόδους ταύτας καὶ ἐγκλείεται ἑκουσίως ἐν τῷ Δρομοκαϊτείῳ.—Χημικός τις καταλαμβανόμενος ἐξ ἀκατασχέτου ὁρμῆς πρὸς ἀνθρωποκτονίαν, ἔδεσεν εἰς στιγμὴν καθ' ἣν ᾐσθάνετο ὅτι ἐπήρχετο ἡ ὁρμή, ἰσχυρῶς τοὺς δύο αὐτοῦ ἀντίχειρας, τὸ δὲ μικρὸν τοῦτο κώλυμα ἦτο ἀρκετὸν ὅπως ἀποτρέψῃ αὐτὸν ἀπὸ τῆς διανοουμένης πράξεως.

Οἱ ὑπὸ τὸ κράτος ἀκατασχέτου ὁρμῆς διαπράττοντες ἐγκληματικὰς πράξεις οὐδὲν προσπορίζονται συνήθως ὄφελος ἐκ τοῦ ἐγκλήματος αὐτῶν, ἢ φονεύουσιν ἄτομα ὅλως ἄγνωστα αὐτοῖς, μετὰ δὲ τὴν πρᾶξιν αὐτῶν οὐδόλως προσπαθοῦντες νὰ ἀποφύγωσι τὰς συνεπείας του, συνήθως μάλιστα προσέρχονται αὐτοβούλως τῇ ἀρχῇ, ἐν γένει δὲ αἱ πράξεις αὐτῶν εἶνε τόσον ἀλλόκοσοι τόσον μωραί, τόσον ἐν αντιθέσει πρὸς τὸν προτέραν διαγωγὴν τοῦ δράστου, ὥστε ὁ παθολογικὸς χπρακτὴρ εὐθὺς ἀμέσως καταφαίνεται. Ἄλλοτε ὅμως αἱ ὑπὸ τὸ κράτος τοιαύτης ὁρμῆς διαπραττόμεναι πράξεις φαίνονται ἀπὸ μακροῦ προμεμελετημέναι, πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ὁποίων ὁ δράστης ἠκολούθησε σχέδιον καλῶς ἐσκεμμένον οὕτω λ. χ. ἡ Συρικέττη Cornia ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας καὶ διὰ παντοίων μέσων προσεπάθησε νὰ παρασύρῃ εἰς τὸ δωμάτιον αὐτῆς μικράν τινα κόρην τῶν γειτόνων της, ἧς κατόπιν ἀπέκοψε τὴν κεφαλὴν διὰ μαχαίρας. Καίτοι ἡ πρᾶξις αὕτη ἐνεῖχε πάντα τὰ στοιχεῖα τῆς προμελέτης, ἀποδειχθέντος, κατόπιν ἰατροδικαστικῆς ἐξετάσεως ὅτι ἡ κατηγορουμένη ἦτο ἔκφυλος καὶ ὅτι ἐπήγασε ὑπὸ τὸ κράτος ἀκατασχέτου ὁρμῆς, ἡ Cornia ἐνεκλείσθη εἴς τι Φρενοκομεῖον.

Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἰατροδικαστοῦ εἶνε τὰ μάλιστα λεπτὴ καθ' ὅσον, ἵνα ἀναφέρῃ ἀσφαλῆ διάγνωσιν καὶ μὴ περιπέσῃ θῦμα τῶν ὑποκρινομένων, δεῖται μακρᾶς καὶ ἐπισταμένης ἐξετάσεως, ἥτις ἐνίοτε δέον νὰ παραταθῇ ἐπὶ ἑβδομάδας καὶ μῆνας ὁλοκλήρους. Ὁ ἰατρὸς ἔχει ἀνάγκην νὰ ὑποβάλλῃ τὸν κατηγορούμενον ὑπὸ τὴν αὐστηρὰν ἐπιτήρησιν τῶν συνδεσμωτῶν καὶ τῶν φυλάκων αὐτοῦ ἢ τοῦ διευθυντοῦ τῶν φυλακῶν, λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ἤθελε εἶσθαι εὐχῆς ἔργον ἐὰν οἱ μὲν φύλακες τῶν φυλακῶν ἤθελον λαμβάνῃ εἰδικὴν ἐκπαίδευσιν, ὡς τοῦτο γίνεται διὰ τοὺς νοσοκόμους, ὁ δὲ διευθυντὴς τῶν φυλακῶν ἤθελε εἶσθαι ἰατρὸς εἰδικῶς ἀσχολούμενος εἰς φρενιατρικὰς καὶ δὴ εἰς ἐγκληματολογικὰς μελέτας.

(Ἔπεται συνέχεια)

λην νομοθέτης δὲν ἐτέλει ἐν ἀγνοίᾳ τῆς ἠλεκτρικῆς δυνάμεως. Τὸ μόνον ὅπερ δύναταί τις νὰ ὑποθέσῃ εἶνε ὅτι δὲν ἦτο εἰς θέσιν, νὰ προΐδῃ, τὴν ἐντὸς ὀλίγων δεκαετηρίδων ἀνάπτυξιν τοῦ κλάδου τούτου τῆς ἐπιστήμης, κατέχοντος σήμερον τὰ σκῆπτρα μεταξὺ τῶν παραγόντων τῆς καθ' ὅλου βιομηχανίας. Ἐν τούτοις ἐκ τῶν περὶ κλοπῆς διατάξεων καὶ τοῦ ὅλου ποινικοῦ νόμου δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι ἐξάγεται ἡ προστασία τοῦ ἠλεκτρισμοῦ. Τὸ ἄρθρον 371 ποιν. νόμου χαρακτηρίζει ὡς κλέπτην, τὸν λαμβάνοντα αὐτογνωμόνως εἰς τὴν κατοχήν του, ξένα κινητὰ πράγματα. Ὁ ἠλεκτρισμὸς ὅμως, ὡς εἶνε παγκοίνως γνωστόν, δὲν θεωρεῖται κινητὸν πρᾶγμα, ἀλλ' ἐνέργεια, κίνησις τοῦ αἰθέρος· δὲν δύναται συνεπῶς νὰ συμπεριληφθῇ ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 271, οὔτε θέλει θεωρηθῇ νόμιμος ἀπόφασις δικαστηρίου, καταδικάζουσα ἐπὶ κλοπῇ ἠλεκτρικῆς δυνάμεως.

Παρ' ἡμῖν δὲν ἐγεννήθη ἔτι τὸ ζήτημα ἐν τῇ δικαστικῇ πράξει, ἐν Γερμανίᾳ ὅμως τά τε κατώτερα καὶ τὸ ἀνώτατον δικαστήριον, πλειστάκις ἐπελήφθησαν τῆς ἐξετάσεως τοῦ ζητήματος τούτου, ὁμοφώνως δὲ ἅπαντα παρεδέχθησαν ὅτι, τὸ ἄρθρον 242 τοῦ γερμ. ποινικοῦ νόμου, ἔχον ὁμοίως ὡς τὸ ἡμέτερον, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τοῦ ἠλεκτρισμοῦ μὴ δυναμένου νὰ χαρακτηρισθῇ κινητοῦ πράγματος. Πρὸς τὴν γνώμην ταύτην τῶν γερμανικῶν δικαστηρίων συνετάχθησαν καὶ οἱ διασημότεροι συγγραφεῖς τοῦ ποινικοῦ καὶ ἀστυκοῦ δικαίου, ὡς οἱ Binding, Liszt, Olshausen, Regelsberger, Kohler, Endemann καὶ ἄλλοι.

Τινὲς συγγραφεῖς, ἐπέκριναν τὴν νομολογίαν τῶν δικαστηρίων, ὡς ἀντικειμένην εἰς τὸ κοινὸν περὶ δικαίου αἴσθημα, ἡ ἐπίκρισις ὅμως αὕτη δὲν στηρίζεται ἐπὶ νομικῆς βάσεως, διότι ὁ δικαστὴς δὲν κρίνει, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὴν ἐν τῇ κοινωνίᾳ κρατοῦσαν γενικὴν περὶ δικαίου καὶ ἀδίκου ἀντίληψιν, ἀλλ' ἐφαρμόζων τοὺς νόμους τῆς Πολιτείας, ἧς τυγχάνει ὄργανον. Τὰς ἀτελείας τῆς νομοθεσίας δὲν συμπληροῖ ὁ δικαστής, ἀλλὰ ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία, τοῦτο δὲ κατιδοῦσα καὶ ἡ γερμανικὴ Κυβέρνησις ὑπέβαλεν ὑπὸ τὴν ψῆφον τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, νομοσχέδιον ἀφορῶν τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ἠλεκτρικῆς ἐργασίας, ὅπερ ἐγένετο νόμος δημοσιευθεὶς τὴν 9 Ἀπριλίου 1900.

Τὸ παράδειγμα τῆς Γερμανίας, δέον ν' ἀκολουθήσῃ καὶ ἡ ἡμετέρα Κυβέρνησις, ὑποβάλλουσα ὑπὸ τὴν ψῆφον τῆς Βουλῆς σχετικὸν νόμον, διευκολύνουσα οὕτω τὴν θέσιν τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας ἀφ' ἑνός, προστατεύουσα δὲ ἀφ' ἑτέρου νομικὸν ἀγαθόν, ὑψίστης κοινωνικῆς σημασίας.

Π. Ι. Καραπάνος
Δικηγόρος ἐν Ἀθήναις

Η ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΠΑΡ' ΗΜΙΝ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Β'

Εἰς προηγούμενον ἄρθρον ἐξεφράζομεν ἐν γενικωτάταις γραμμαῖς τὴν γνώμην, ὅτι ὡς ἔχουσι τὰ τῆς Δικαιασύνης παρ' ἡμῖν ἀπαραίτητος ἀποβαίνει ἡ κατάρτισις καὶ ὀργάνωσις πανταχοῦ μὲν τῆς Ἑλλάδος, ὅπου ἑδρεύουσι Πρωτοδικεῖα, κυρίως ὅμως ἐν Ἀθήναις, δικηγορικῶν Συλλόγων, οἵτινες κατὰ τὴν πεποίθησιν ἡμῶν προσηκόντως καὶ ἐν συναισθήσει τοῦ προορισμοῦ αὐτῶν λειτουργοῦντες καὶ ἐργαζόμενοι, μεγίστην συμβολὴν θὰ παρεῖχον εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς βεβαίως χωλαινούσης παρ' ἡμῖν δικαιοσύνης. Φανταζόμεθα μίαν συνεχῆ πνευματικὴν ἐπικοινωνίαν, μίαν ἀδιάσπαστον συναδελφικὴν ἀλληλεγγύην τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δικηγορικῶν Συλλόγων καὶ πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τὸν — ἂς τὸν ὀνομάσωμεν — Κεντρικὸν τοιοῦτον τῆς πρωτευούσης, (ὅστις δύναται νὰ θεωρηθῇ δικαιούμενος εἰς τὴν προσωνυμίαν αὐτὴν καὶ ὡς περιέχων βεβαίως τοὺς ἀριστεῖς ἐν νομικῇ μορφώσει καὶ πείρᾳ καὶ ὡς ἀποτελούμενος ἐξ ἀσυγκρίτως περισσοτέρων μελῶν καὶ — ὅπερ σπουδαιότερον — ὡς συγκοινωνῶν ἀμέσως πρὸς τὸ κέντρον καὶ τοὺς ἀνωτάτους τῆς πολιτείας λειτουργούς, ἀναπαριστῶμεν ἐν τῇ διανοίᾳ ἡμῶν τὰ ἐκ τῆς ἀλληλεγγύης ταύτης ἀγαθὰ καὶ ἀληθῶς θλιβόμεθα οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἀπορούμεν πῶς κατορθώνομεν νὰ σκεπτώμεθα τόσον ἀτομιστικῶς, πῶς ἀφέθημεν ν' ἀπορροφηθῶμεν τελείως ἀπὸ τὰ μικροσυμφέροντά μας, πῶς κατηντήσαμεν τόσον μακάριοι καὶ μοιρολάτραι, ὥστε νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ βλέπωμεν πέραν τοῦ στενοῦ χώρου τοῦ δικηγορικοῦ ἡμῶν γραφείου, ὥστε νὰ καταστῶμεν ἀνίκανοι διὰ εὐρυτέρας πως βλέψεις σχετιζομένας ἄλλως τε ἀμεσώτατα μὲ τὰ ἴδια ἡμῶν συμφέροντα, ὥστε νὰ ἀδυνατῶμεν νὰ ἐκταθῶμεν πέραν ἑνὸς «**ἐπειδὴ**» καὶ ἑνὸς «**διὰ ταῦτα**», ὥστε νὰ ὑφιστάμεθα οὐχὶ σπανίως κολαφισμοὺς καὶ μειώσεις τοῦ γοήτρου καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας ἡμῶν ἀπὸ τὴν τυχὸν ὑπεροψίαν ἢ νευρικότητα τοῦ Α ἢ τοῦ Β δικαστικοῦ λειτουργοῦ, ὥστε νὰ ταπεινούμεθα πολλάκις πρὸ αὐτοῦ τοῦ μικροϋπαλληλίσκου ἢ γραφέως ἑνὸς δικαστηρίου.

Ὑπάρχουσιν οἱ φρονοῦντες ὅτι ἀποβαίνει **ἀδύνατος** παρ' ἡμῖν ἡ ὀργάνωσις καὶ εὐδοκίμησις Δικηγορικῶν Συλλόγων ἄνευ νόμου. Ἂς μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ ἔχωμεν ἐναντίαν γνώμην.—Δὲν φρονοῦμεν **ἀπαραίτητον** τὴν νομοθετικὴν ἐπέμβασιν. **Εὐκταίαν** ναί. Οὔτε νομίζομεν ὅτι τὸ νομοθετικὸν κῦρος θὰ προσδώσῃ εἰς τοὺς Δικηγορικοὺς Συλλόγους τὴν εὐρύτητα τῆς δράσεως—ἐν σχέσει πάντοτε μὲ τὴν Δικαιοσύνην — ἣν κατὰ τὴν ἀντίληψιν ἡμῶν δέον οὗτοι, ὀρθῶς τὸν προορισμὸν αὐτῶν συνακισθανόμενοι, νὰ ἔχωσι, καὶ δὴ ὑπὸ τὰς γνωστὰς συνθήκας, ὑπὸ τοιοῦτο περιβάλλον. Ὁ νόμος πιθανώτατα θὰ περιορισθῇ νὰ καθορίσῃ, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ συμβαίνει, τὰ δικαιώματα ἑνὸς ἐποπτικοῦ συμβουλίου ἐκ δικηγόρων, ἐκλεγομένων ὑπὸ τοῦ σώματος, ὅπερ νὰ ἐπιβλέπῃ τὰς πράξεις τῶν συναδέλφων του καὶ νὰ ἐπιβάλλῃ πειθαρχικὰς ποινὰς διὰ παραβάσεις τοῦ ἐπαγγελματικοῦ ἢ καὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ αὐτῶν βίου.

Ἀλλὰ τοῦτο, *οὔτινος τὴν σπουδαιότητα ἀνομολογοῦμεν*, δὲν ἀρκεῖ. Οὔτε ἡ τοιαύτη ἐξουσία θὰ εἶνε ἱκανὴ νὰ ἐντείνῃ τὰς δυνάμεις τῶν Συλλόγων πρὸς *περαιτέρω ἐνεργείας*, ἐπιτρεπομένας ὑπὸ τοῦ φιλελευθέρου ἡμῶν πολιτεύματος καὶ τῶν κειμένων νόμων, ἐπιβαλλομένας δὲ ὑπὸ τῶν περιστάσεων πρὸς βελτίωσιν τῶν κακῶς ἐχόντων.

Αἱ τοιαῦται ἐνέργειαι ἀπορρέουσιν ἐξ ἄλλων λόγων καὶ αἰτίων ἐσωτέρων. Κυρίως πηγάζουσιν ἐκ τῆς **θελήσεως** τῶν ἀποτελούντων τοὺς Συλλόγους μελῶν *νὰ ἀρθῶσιν ὀλίγον ὑψηλότερον τῶν ἀτομικῶν αὐτῶν βλέψεων* καὶ παθῶν, νὰ βελτιώσωσιν ἑαυτά, νὰ ὠφελήσωσι τὴν κοινωνίαν, νὰ ἐργασθῶσι πρὸς βελτίωσιν τοῦ πολιτειακοῦ κλάδου εἰς ὃν ἀνήκουσι. Πηγάζουσιν ἐκ τῆς συναισθήσεως τῶν ἑαυτῶν καθηκόντων ὡς ἐπιστημόνων, ὡς μελῶν μιᾶς κοινωνίας, ὡς πολιτῶν ἑνὸς κράτους, ὡς Ἑλλήνων τέλος.

Τὴν θέλησιν ταύτην, τὴν συναίσθησιν ταύτην δὲν θὰ τὴν δώσῃ ἐν ἁπλοῦν νομοθέτημα. Χρειάζεται *κάποια ἄλλη φωτιά*. Ἄνευ αὐτῆς καὶ μὲ ὅλην τὴν ὑποχρέωσιν ἣν θὰ ἀναλάβωμεν διὰ νόμου, δὲν θὰ ἀποτελέσωμεν ἢ *τυπικοὺς* συλλόγους κατακδικασμένους εἰς τελείαν *οὐσιαστικὴν* ἀπονέκρωσιν.

⁂

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω δὲν συνάγεται βεβαίως ὅτι νομίζομεν περιττὴν τὴν διὰ νόμου ὀργάνωσιν τῶν δικηγορικῶν Συλλόγων. Τοὐναντίον καὶ *ὠφέλιμον* καὶ *ἀναγκαίαν* θεωροῦμεν τὴν νομοθετικὴν κύρωσιν καὶ ὅπως τὸ Σῶμα λάβῃ ἐκεῖθεν ἰσχὺν καὶ τὸ δικαίωμα νὰ κανονίζῃ χάριν τῆς ἑαυτοῦ ἀξιοπρεπείας τὴν ἐπαγγελματικὴν συμπεριφορὰν τῶν μελῶν αὐτοῦ καὶ ὅπως δοθῇ ἀφορμή, συμπηγνύμενοι εἰς μίαν ὁμάδα νὰ ἐξεγερθῶμεν τοῦ ληθάργου, ν' ἀνανήψωμεν, νὰ κατανοήσωμεν ὅτι *δυνάμεθα καὶ ὀφείλομεν νὰ ἐργασθῶμεν καὶ διαφοροτρόπως* πρὸς κοινήν, πρὸς γενικωτέραν ὠφέλειαν. Ἐκεῖνο ὅμως ὅπερ ἰσχυρίσθημεν καὶ ἰσχυριζόμεθα εἶναι ὅτι *ματαίως ἐλπίζουσιν*, ὅσοι ἐλπίζουσι, τὴν πρωτοβουλίαν τῆς Νομοθετικῆς ἐξουσίας, οὐ μόνον ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἀπασχολοῦν ἤδη ἡμᾶς ζήτημα τῶν Δικηγορικῶν Συλλόγων, ἀλλὰ καὶ ἐν σχέσει πρὸς ἄλλα μᾶλλον ἐπείγοντα καὶ σπουδαῖα ζητήματα, ἀπαιτοῦντα, ἀλλὰ μάτην ἀναμένοντα τὴν Νομοθετικὴν ἀντίληψιν!

Ἐν Γαλλίᾳ les corporations d'avocats (les barreaux), ὑφίστανται ὡς ἐπίσημα καὶ ὑποχρεωτικὰ Σωματεῖα διὰ πράξεως νομοθετικῆς ἀπὸ τοῦ ΙΗ' αἰῶνος. Καταργηθέντα δὲ ἐν ἔτει 1790, ἐπανιδρύθησαν διὰ τοῦ Διατάγματος τῆς 22ας ventôse an XII, ἔκτοτε δὲ ἔτυχον πολλῶν μεταρρυθμίσεων καὶ βελτιώσεων διὰ διαφόρων ἀλληλοδιαδόχων νομοθετημάτων (Dec. τῆς 14ης Δεκεμβρίου 1810, Ord. τῆς 20 Νοεμβρίου 1822 καὶ 27 Αὐγούστου 1830, Dec. τῆς 22 Μαρτίου, Dec. τῆς 10 Μαρτίου 1870 κλπ.) Ὁμοίως καὶ εἰς ἄλλα Εὐρωπαϊκὰ Κράτη, οἱ δικηγορικοὶ σύλλογοι προεκάλεσαν τὴν προσοχὴν καὶ τὴν μέριμναν τῆς Νομοθετικῆς ἐξουσίας ἀπὸ πολλῶν δεκαετηρίδων. Ὥστε δὲν πρόκειται περὶ νομοθετήματος καινοφανοῦς καὶ ἀωασχολοῦντος τὸν νεώτερον μόνον πολιτισμόν, διὰ νὰ ἰσχυρισθῇ τις ὅτι δὲν ὡρίμασεν ἔτι καὶ δι' ἡμᾶς. Παρ' ἡμῖν εἶναι ἕτεροι καὶ γνωστοὶ οἱ λόγοι, δι' οὓς ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία δὲν ἐπελήφθη τῆς διαρρυθμίσεως τοῦ ζητήματος καὶ ὧν ἕνεκεν ἡ ἐλπὶς τῶν στηριζομένων ἔτι εἰς αὐτὴν θὰ παραμένῃ ὡς ἁπλῆ τοιαύτη ἐπὶ πολὺν ἴσως ἀκόμη χρόνον. Παρ' ἡμῖν ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία, ἐνασκουμένη ἤδη κατ' ἀξιοθρήνητον μεταλλαγὴν τῶν ὅρων καὶ τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος ὑπὸ τῶν Κυβερνήσεων, ἔχει τόσας ἀσχολίας, ἔχει τόσα καθήκοντα, παραχθέντα καὶ δημιουργηθέντα λεληθότως πως, οὐκ οἶδα ὑπὸ τίνος κακοῦ τῆς Ἑλλάδος δαίμονος, ὥστε ἡ **ἐλπὶς** αὕτη τῶν κ. κ. συναδέλφων εἶνε πλέον καιρὸς νὰ μεταβληθῇ εἰς *τελείαν ἀπελπισίαν*.

Σήμερον *μόνον μία ἐπιβολὴ* τῆς κοινῆς γνώμης, *μόνον μία ἰσχυρὰ ὤθησις* δύναται νὰ ἐξαναγκάσῃ τὰς Κυβερνήσεις νὰ υἱοθετήσωσι καὶ τὴν Βουλὴν νὰ ψηφίσῃ μέτρον τι γενικῶς ὠφέλιμον καὶ ἀναγκαῖον θεωρούμενον.— *Ἐὰν δὲ ἡ ὤθησις καὶ ἐπιβολὴ αὕτη ἐνασκηθῇ*—ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ νόμου *ὑπὸ Δικηγορικῶν Συλλόγων προσηκόντως εἰς ὁμάδας συγκεκροτημένων*, ἢ ἔστω καὶ ὑπὸ τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου τῆς Πρωτευούσης, ἔχομεν τὴν γνώμην ὅτι δὲν θὰ μείνῃ ἀτελεσφόρητος, κυρίως λόγῳ τοῦ ἠθικοῦ κύρους, ὅπερ ἐνέχει τοιαύτη προέλευσις. Κατὰ ταῦτα ἡ ψήφισις νόμου περὶ συστάσεως Δικηγορικῶν Συλλόγων ἐν Ἑλλάδι ὡς καὶ ἡ λῆψις ἑτέρων νομοθετικῶν μέτρων τεινόντων εἰς βελτίωσιν τῆς Δικαιοσύνης **μόνον** διὰ τῶν Δικηγορικῶν Συλλόγων καὶ ἰδίᾳ τοῦ τῆς Πρωτευούσης, πρέπει καὶ δύναται νὰ ζητηθῇ καὶ ἐπιτευχθῇ καὶ εὐχερέστερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον.

Περὶ τοῦ πῶς δύνανται νὰ δράσωσιν οἱ Δικηγορικοὶ Σύλλογοι πρὸς βελτίωσιν τῶν οὐσιωδῶν ὅρων καλῆς Δικαιοσύνης καὶ δὴ *τῆς κειμένης Νομοθεσίας, τῶν δικαστῶν καὶ τῶν δικηγόρων*, θὰ ἐκθέσωμεν τὰς σκέψεις ἡμῶν εἰς προσεχὲς φύλλον τῆς «Δικαιοσύνης».

Σπῦρος Βελλῆς
Δικηγόρος ἐν Ἀθήναις

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Η ΔΙΚΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΒΑΛΛΙΑΝΟΥ

ΚΑΤΑ

ΤΗΣ ΕΝ ΜΙΛΑΝΩ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Τεῦχος ἐκ σελίδων 67 ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς προσφάτου ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν καὶ Ἐφετῶν δίκης.

Ὁλόκληρον τὸ σύστημα Ῥωμαϊκοῦ Δικαίου Windscheid κατὰ μετάφρασιν Α. Ἀργυροῦ, πωλεῖται ἀντὶ δραχ. 40. Πᾶσα αἴτησις ἀπευθυντέα εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Δικαιοσύνης ἢ εἰς τὸν κ. Κ. Μπίρην δικηγόρον ὁδὸς Πειραιῶς 39.

ΓΕΩΡΓ. Ν. ΦΙΛΑΡΕΤΟΥ

ΔΩΣΙΔΙΚΙΑ ΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ

Ἀναδημοσίευσις ἐκ τοῦ ΚΕ' τόμου τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Γαλλικῆς Νομολογίας.
Τεῦχος ἐκ σελίδων 8.

Τ. PAPASIAN

Διερμηνέως τοῦ ἐν Ἀδριανουπόλει Αὐστρουγγρικοῦ Προξενείου καὶ δικηγόρου

VADEMECUM (ΟΔΗΓΟΣ)

Τόμος ἐκ σελ. 163 Γαλλιστὶ καὶ Γερμανιστί, παρέχων προχείρους πληροφορίας σχετιζομένας μὲ τὸ ἐν Τουρκίᾳ δίκαιον καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῶν ἐν Τουρκίᾳ ἀλλοδαπῶν.

ΚΩΔΙΚΕΣ ΦΛΟΓΑΪΤΟΥ

Ἐξεδόθη ὁ Ε' τόμος τῶν Κωδίκων τῆς Ἑλληνικῆς νομοθεσίας τοῦ ἀειμνήστου Θ. Φλογαΐτου μετὰ νέαν ἐπεξεργασίαν ὑπ' αὐτοῦ καὶ τοῦ κ. Δημ. Ζαλούχου δικηγόρου καὶ ὑφηγητοῦ. Ὁ τόμος οὗτος ἐπιγραφόμενος ὀργανισμὸς τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Ἐκκλησίας περιέχει τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος, τὸ Πηδάλιον, ἤτοι τοὺς Ἀποστολικοὺς καὶ Συνοδικοὺς κανόνας, τὸν Κανονισμὸν τῆς Βουλῆς, τοὺς Ἐκλογικοὺς νόμους μετὰ τῶν σχετικῶν γνωμοδοτήσεων καὶ ἐγκυκλίων, τῶν τύπων καὶ τῶν ἀναγκαίων ὁδηγιῶν διὰ τοὺς **δικαστικοὺς ἀντιπροσώπους**, τοὺς νόμους περὶ προσόντων τῶν ὑπαλλήλων καὶ πάντας τοὺς γενικοὺς νόμους τοὺς μὴ ὑπαγομένους εἰς τὴν δικαιοδοσίαν ἑνὸς μόνον ὑπουργείου, τὰ σχετικὰ νομοτελεστικὰ Β. Διατάγματα, τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν Ἐφετείων, καὶ πλείστας ὅσας ἐπεξηγητικὰς καὶ διασαφιστικὰς σημειώσεις, ὥστε ἀποτελεῖ βιβλίον χρησιμώτατον καὶ εὐχρηστότατον τοῖς νομικοῖς. Τιμᾶται δραχ. 5,75 καὶ εὑρίσκεται παρὰ τοῖς κεντρικοῖς βιβλιοπωλείοις Ἀθηνῶν καὶ τοῖς ὑποπρακτορείοις τῶν ἐφημερίδων ἐντὸς ἐπαρχίας.

ΤΙΜΟΛ. Ε. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ

Εἰσηγητικὴ ἔκθεσις πρὸς τὸ νομικὸν καὶ τῶν πολιτικῶν ἐπιστημῶν τμῆμα τοῦ Συλλόγου Παρνασσοῦ.

Ἀνατύπωσις ἐκ τῆς Ἐπετηρίδος τοῦ Παρνασσοῦ Θ'. ἔτους.

Τεῦχος ἐκ σελ. 25.

ΘΡΑΣΥΒ. Γ. ΠΕΤΙΜΕΖΑ

Ὑφηγητοῦ τοῦ Ἐμπορ. Δικαίου

Θεμελιώδεις ἔννοιαι τοῦ Πτωχευτικοῦ Δικαίου.

Ἡ μελέτη αὕτη, δημοσιευθεῖσα ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ τῆς Ἑλλην. καὶ Γαλλ. Νομολογίας, ἀνετυπώθη εἰς ἴδιον τεῦχος ἐκ σελ. 47, ἐδημοσιεύθη δὲ τὸ πρῶτον Γερμανιστὶ ἐν τῷ 9ῳ τεύχει τοῦ ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ ἐν Βερολίνῳ Πανεπιστημίου Kohler ἐκδιδομένου περιοδικοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Berliner juristische Beiträge».

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ὑπὸ **Βασιλείου Τ. Οἰκονομίδου**

Ἔκδοσις ἕκτη

Μετὰ πλείστων προσθηκῶν καὶ βελτιώσεων

ὑπὸ **Μιχαὴλ Γ. Λεβαδᾶ**

Ὑφηγητοῦ τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας

Ἐξεδόθη τόμος Α'. τόμος Β', τεῦχος β'.

Τὴν ἕκτην ταύτην ἔκδοσιν τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἐπεμελήθη ὁ πολυμαθὴς ὑφηγητὴς τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας κ. Μ. Λεβαδᾶς. Καὶ εἰς μὲν τὸ κείμενον οὐδεμία ἐπηνέχθη μεταβολή, πλὴν ἐκείνων αἵτινες παρίσταντο ἀναγκαῖαι ὡς ἐκ τῆς καταργήσεως ἢ μεταρρυθμίσεως διατάξεών τινων τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἀλλ' ἐν ταῖς σημειώσεσιν ἐγένοντο πλεῖσται προσθῆκαι καὶ βελτιώσεις, ἃς ἡ νεωτέρα νομολογία τῶν ἡμεδαπῶν καὶ ἀλλοδαπῶν δικαστηρίων ἐπέβαλε, πρὸς δὲ διευκρινίσθησαν διάφορα ζητήματα, ἅτινα ἄλλοτε ἄγνωστα, ἐγένοντο νῦν ἀντικείμενον ἐρεύνης τῆς ἐπιστήμης. Ἐντελῶς νέα εἶνε ἡ ἑρμηνεία τῆς ἐν Τουρκίᾳ καὶ ἐν ἄλλοις μὴ χριστιανικοῖς κράτεσιν ἰσχυούσης προξενικῆς διαδικασίας. Ἐλπίζομεν ὅτι καὶ ἡ ἕκτη αὕτη ἔκδοσις γενομένη μετ' ἄκρας ἐπιμελείας ὑπὸ διακεκριμένου ἐπιστήμονος ὡς ὁ κ. Μ. Λεβαδᾶς, θὰ τύχῃ τῆς αὐτῆς δεξιώσεως ὡς καὶ αἱ προηγούμεναι παρὰ τῷ δικαστικῷ καὶ δικηγορικῷ κόσμῳ.

Τύποις Π. Α. ΠΕΤΡΑΚΟΥ